

REKOMENDACJE

FUNDACJI HABITAT FOR HUMANITY POLAND NA NOWĄ PERSPEKTYWĘ POLITYKI SPÓJNOŚCI PO 2027

**DOSTĘPNE MIESZKALNICTWO Z POSZANOWANIEM
DLA KLIMATU, DBAJĄCE O WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
I ODPOWIADAJĄCE NA WYZWANIA GEOPOLITYCZNE
I DEMOGRAFICZNE**

Nowa perspektywa finansowa Polityki Spójności na lata 2028-2034 powinna w jeszcze większym stopniu wspierać rozwój dostępnego, zeroemisyjnego mieszkalnictwa tak, aby poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe i strategiczne, nie tylko zmniejszyła dysproporcje regionalne w dostępie do godnych warunków mieszkaniowych, ale również przyczyniała się do budowy bardziej inkluzywnej, zrównoważonej, bezpiecznej i odpornej na kryzysy Europy - zarówno w jej wymiarze społecznym, klimatycznym jak i ekonomicznym.

- **Wyzwania związane z mieszkalnictwem** obok trudności i problemów zdrowia publicznego (zdrowie fizyczne, psychiczne, kwestia uzależnień) a także problemów związanych z sytuacją ekonomiczną, zawodową i dochodową **są wskazywane jako kluczowe i najważniejsze problemy społeczne.**
- Wzrost cen mieszkań, wysoko oprocentowane kredyty, niedostatecznie rozwinięty rynek najmu, ok. 1,8 mln pustostanów
- Ok. 40% gospodarstw domowych w Polsce znajduje się w tzw. "luce czynszowej"
- Zasób mieszkań społecznych w Polsce jest jednym z najmniejszych w UE (ok. 4% całego zasobu mieszkaniowego); niedobór mieszkań wspomaganych, ze wsparciem i z usługami
- ok. 1/4 obywateli (ponad 9,4 mln osób) boryka się z tzw. syndromem chorych budynków
- 70 proc. budynków wciąż jest nieefektywnych energetycznie, z czego ok. 15% ma najgorszy standard (budynki odpowiadają za 43% zużycia energii i 35% unijnych emisji gazów cieplarnianych)
- Zmiany demograficzne, starzejące się społeczeństwo, migracje klimatyczne

REKOMENDACJE W ZAKRESIE DOSTĘPNEGO MIESZKALNICTWA:

- Przeprowadzenie wystandaryzowanej metodologicznie diagnozy sytuacji mieszkaniowej w poszczególnych województwach
- Rozwój budownictwa społecznego i komunalnego na wynajem
- Kontynuowanie kierunku deinstytucjonalizacji
- Rozwiązania mieszkaniowe dla seniorów
- Integracja wsparcia z EFRR i EFS+. Dalszy rozwój i pogłębienie możliwości integracji i łączenia działań inwestycyjnych i działań wdrażających usługi społeczne
- Zwiększone alokacje na rozwój modeli non-profit (np. kooperatywy mieszkaniowe, Społeczne Agencje Najmu)
- Dalsza rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, integracja polityki mieszkaniowej z systemem transportu publicznego

REKOMENDACJE W ZAKRESIE DOSTĘPNEGO MIESZKALNICTWA:

- Wsparcie dla innowacyjnych rozwiązań w mieszkalnictwie, w tym alokacje wspierające badania, rozwój oraz wdrażanie innowacji w sektorze mieszkaniowym
- Poprawa efektywności energetycznej budynków i wprowadzenie mechanizmów mitygowania ubóstwa energetycznego
- Dalsze wsparcie dla regionów “węglowych” i utrzymanie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji
- Promowanie zrównoważonego budownictwa, w tym m.in. wykorzystania materiałów z recyklingu lub alternatywnych surowców niskoemisyjnych
- Wsparcie społeczności energetycznych, w tym rozwój Punktów kompleksowej obsługi w zakresie doradztwa energetycznego (tzw. *One Stop Shop*)
- Promowanie zasady "space sufficiency" czyli “wystarczalności przestrzeni” i mobilności mieszkaniowej
- Zwiększenie lokalnego potencjału instytucjonalnego

ZASADA PARTNERSTWA W KONTEKŚCIE DOSTĘPNEGO MIESZKALNICTWA

- **Większy udział samorządów lokalnych i organizacji w projektowaniu i wdrażaniu polityki mieszkaniowej**, co pozwoli lepiej dostosować inwestycje do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.
- **Utworzenie regionalnych partnerstw publiczno-społecznych** na rzecz dostępnego mieszkania, łączących gminy, organizacje pozarządowe, spółdzielnie i podmioty społeczne.
- **Zwiększenie roli mieszkańców** w procesie rewitalizacji poprzez mechanizmy partycypacyjne i konsultacje społeczne.
- **Rozwój i wzmocnienie obecności organizacji pozarządowych** w obszarze zapewniania mieszkań (budowa, remonty i adaptacje, zakup), zarządzania i administrowania mieszkaniami oraz realizacji usług wsparcia w mieszkaniach.

Habitat for Humanity Poland **apeluje o nadanie mieszkalnictwu priorytetowego znaczenia** w nowej **Polityce Spójności** na lata **2028–2034**.

Odpowiednia polityka mieszkaniowa powinna uwzględniać cele klimatyczne i konieczność transformacji energetycznej, jednocześnie zwiększając bezpieczeństwo i stabilność społeczno-gospodarczą kraju.

KONTAKT

Justyna Nakielska
jnakielska@habitat.pl

